17.7. 2009 hranice Turkmenistán – Uzbekistán

Na poli před bránou se tyčí budovatelský billboard s fotografií super moderní hraniční stanice. Za bránou vjíždíme po polní cestě k polorozbořeným budkám, kam si kluci zapsali do žurnálu, že odjíždíme, a po prostřídání se nad jejich jedinou tužkou jsme vyplnili výjezdní celní doklad. Kdyby bylo tužek více, trval by samotný odchod 10 minut. Na uzbecké straně však byli celníci velmi zvědaví a pod záminkou hledání narkotik se nám prohrabali v soukromých věcech, že jim až stydno nebylo. Kdyby hledali to, co skutečně hledali, možná by sáhli i po důležitějších partiích vozidla než po počítači a hygienických potřebách! Začínáme mít jejich vizitýrování plný zuby.

17.7. 2009 Aralské jezero

Od hranic k Aralskému jezeru řídila Žížala a mezi chlapci řidiči a chlapci čumily budila mírné pozdvižení. Pomalu jsme se blížili k městečku Mujnak, kdysi bohatého ostrovního města plného ryb, bohatých Rusů a norkových kožichů. Dnes vjíždíme do zaprášeného, suchého, nevlídného opuštěného městečka v pustině, kde na nás mává větývkovitý mužík s očima, jakoby mu do nich někdo dlouho sypal sůl, a ukazuje nám cestu k hřbitovu lodí. Právě tohle místo mě na začátku naší cesty velmi lákalo a určitě jsem chtěla vidět ty obrazy lodí, co stojí opuštěné v písku. Jenže na obrázcích to působí možná fotogenicky a zajímavě, ve skutečnosti je to pořádnej průser. Asi jsme si neuměli představit co znamená 150km vyschlé země, kde na konci je snad ještě moře. Pustina až k obzoru, kde hledáme v zapadajícím sluníčku mušličky, a kde místní žádají napít se z naší vody, protože jejich je již dávno mrtvá a kontaminovaná. Jako pár domorodců jdeme v přicházejícím večeru k pomníku zašlé slávy Aralského moře, a nostalgicky vzpomínáme na jejich minulost. Na lepší počasí, na konzervárnu ryb, kde ženy budovatelky pracovaly nonstop, na kaviár, na mujnacké letiště. Na ostrov, kam nikdy nesměli turisti. Snad ani nezmiňujeme, že to nebylo z důvodu uchránit si takovou krásu jen pro své občany. Soudruzi zkrátka nechali cíleně moře zemřít a s ním následně i spoustu lidí. Správce pomníku, dědek se stejně prosolenýma očima, nás nechává spát u jeho budky a na ochranu naší i pověsti jezera, klackem odhání děti i kozy, co se na nás přišly podívat. Večer i ráno mu nabízíme čaj, on nám ruskou startku a večer trávíme pohledem na pustinu, na krásné hvězdy a jediné, co nám chybí, je to šplouchání vody.

18.7. 2008 ztraceni v pustině

[redacted]